



AUTOKLUB ČESKÉ REPUBLIKY

Opletalova 29, 110 00 Praha 1

tel. 602 363 032

e-mail: spicka@autoklub.cz, www.autoklub.cz



„Přiměřené omezení spočívající v povinnosti zdržet se řízení motorových vozidel“,
aneb

ODEBÍRÁNÍ ŘP ZA NEPLACENÍ ALIMENTŮ: UŽ JE V ZÁKONĚ

Dne 8. prosince 2012 (tj. patnáctým dnem po jeho vyhlášení)¹ nabývá účinnosti zákon č. 390/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

Uvedený zákon obsahuje mj. i novelu zákona o silničním provozu, která již byla, ještě před jejím přijetím, předmětem řady diskuzí a polemik. Kriticky se k ní vedle Autoklubu ČR² vyjadřovali například i prezident republiky, který tento zákon dne 17. září 2012 vetoval,³ ale jehož veto bylo následně Poslaneckou sněmovnou přehlasováno, nebo předseda Nejvyššího správního soudu.⁴

Novela od 8. prosince 2012 český právní řád „obohacuje“ o zcela nový institut dosud nevídaný, který nazývá „**přiměřené omezení spočívající v povinnosti zdržet se řízení motorových vozidel**“.

Z nového § 196a trestního zákoníku pak vyplývá, že „pachatelé trestného činu zanedbání povinné výživy (tj. neplátců alimentů) může soud uložit i přiměřené omezení, aby se zdržel řízení motorových vozidel. Toto přiměřené omezení soud podle dikce zákona uloží zejména tehdy, je-li důvodná obava, že povinnost uhradit dlužné výživné bude mařena nebo ztěžována“.

¹ Viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2008, č.j. 4 Ans 5/2007 – 60, č. 1791 Sb. NSS, dostupný na adrese www.nssoud.cz.

² Viz dosavadní stanoviska Autoklubu ČR k této otázce, dostupná na <http://www.autoklub.cz/dokument/517-za-nezaplacenim-alimentu-bez-ridicaku.html> nebo na <http://www.autoklub.cz/dokument/1142-vyjadreni-acr-k-odebirani-rp-neplaticum-alimentu.html>.

³ Viz <http://www.hrad.cz/cs/pro-media/tiskove-zpravy/7413.shtm>. Prezident republiky v odůvodnění svého veta mj. uvedl: „Krajně sporné je i ustanovení nového § 196a: „Pachatelé trestného činu zanedbání povinné výživy (§ 196) může soud uložit jako přiměřené omezení a přiměřené povinnosti uvedené v § 48 odst. 4 i přiměřené omezení, aby se zdržel řízení motorových vozidel. Toto přiměřené omezení soud uloží zejména tehdy, je-li důvodná obava, že povinnost uhradit dlužné výživné bude mařena nebo ztěžována.“

Nerozumím tomu, jakou souvislost má řízení motorových vozidel s neplacením alimentů, naopak se domnívám, že znemožnění používání motorových vozidel může ztížit výdělečné možnosti a tedy i schopnost platit výživné. Toto ustanovení považuji za nesmyslné, kontraproduktivní a diktované pouze podprahovými emocemi. Volání po takovém trestu lze pochopit, nelze ale pochopit, jak takovému volání může vyjít vstříc Poslanecká sněmovna.“

⁴ Viz <http://www.novinky.cz/domaci/283996-stat-uz-neni-schopen-dodrzovat-zakony-varoval-sef-nejvyssiho-spravniho-soudu.html>.

Bude-li nový institut takového „přiměřeného omezení“ pachateli trestného činu zanedbání povinné výživy (tj. neplatiči alimentů) uložen, znamená to, že podle § 94a zákona o silničním provozu automaticky pozbývá řidičské oprávnění, o jehož vrácení může požádat teprve poté, co uvedené přiměřené omezení pomine (tj. až poté, co zaplatí dlužné výživné). Přitom bude postupováno stejně, jako v případě vrácení řidičského oprávnění po vykonání zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel.

Nerespektování přiměřeného omezení bude trestným činem maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku, za což pachateli hrozí až tříleté vězení.

Není též bez zajímavosti, že oprávnění pozastavovat řidičská oprávnění získávají s účinností od 1. ledna 2013 též exekutoři, a to pro změnu díky jiné novele zákona o silničním provozu, obsažené v zákoně č. 396/2012 Sb.⁵

Neoficiální úplné znění zákona o silničním provozu, v němž jsou změny účinné od 8. prosince 2012 zpracovány, naleznete na internetových stránkách Autoklubu ČR, konkrétně na <http://www.autoklub.cz/dokument/1694-uplne-zneni-zakona-c-3612000-sb-o-silnicnim-provozu-ucinne-od-8-12-2012.html> .

Listopad 2012

⁵ K tomu viz <http://www.autoklub.cz/dokument/1520-odebirani-rp-neplaticum-alimentu-pri-exekuci.html>.